

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ

วิจัยร่วมเพื่อพัฒนารอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือ
ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและเศรษฐกิจ ไทย-จีน
โดยเน้นการเชื่อมโยงทางภูมิศาสตร์ (CTC)

โดย

ดร.วารินทร์ วงศ์หาญเช่าวี และคณะ

กันยายน 2548

สัญญาเลขที่ RDG 4710002

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ

วิจัยร่วมเพื่อพัฒนารอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือ
ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและเศรษฐกิจ ไทย-จีน
โดยเน้นการเชื่อมโยงทางภูมิศาสตร์ (CTC)

ดร.วารินทร์ วงศ์หาญเชาว์ และคณะ,
มูลนิธิสถาบันที่ดิน

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

“ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป”

คำนำ

การพัฒนาภาคตะวันตกของจีนที่อยู่ห่างจากภาคเหนือตอนบนของไทยประมาณ 200 กว่า กิโลเมตร ซึ่งสามารถติดต่อกันได้โดยทางแม่น้ำโขง ได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องภายใต้โครงการต่างๆ จึงควรมีการขยายความร่วมมือทางการค้า การลงทุน การเกษตร การท่องเที่ยว ทรัพยากรมนุษย์ และระบบคมนาคมการขนส่ง ของไทย กับ จีนตะวันตก โดยการประสานนโยบาย และกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน เพิ่มประสิทธิภาพด้านการแข่งขันของไทย-จีน และประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง รวมถึงการพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับการพัฒนาจีนตะวันตก โดยเฉพาะการพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแนวพื้นที่เศรษฐกิจเหนือ-ใต้ เส้นทางเชียงรายได้-คุนหมิง ผ่านสปป.ลาว การเดินเรือพาณิชย์ในลุ่มน้ำโขงตอนบนระหว่างเชียงรุ่ง-เชียงแสน ที่เชื่อมตลาดใหม่ตามนโยบายสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ของจีนในทางตอนใต้และตะวันตกเข้ากับตลาดของประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

อย่างไรก็ตามความร่วมมือทางวิชาการ การค้า การลงทุน การเกษตร การท่องเที่ยว ทรัพยากรมนุษย์ และระบบคมนาคมการขนส่ง ที่ผ่านมายังคงมีปัญหาและอุปสรรค โดยเฉพาะปัญหาที่เกิดจากการดำเนินมาตรการที่ขาดการกำหนดแนวทางความร่วมมือให้ชัดเจน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือตามศักยภาพที่ทั้งสองประเทศมีอยู่โดยแท้จริง ดังนั้นการวิจัยนี้จะเป็นเสมือนเครื่องมือในการทบทวน รวบรวมข้อมูล และข้อเท็จจริงทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพื่อวิเคราะห์ถึงศักยภาพและความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของทั้งสองประเทศ พร้อมเสนอยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจของไทย-จีน และประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง บนพื้นฐานของการเกื้อกูลกัน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินความร่วมมือที่ชัดเจนและยั่งยืนในอนาคต

อนึ่ง การศึกษาโครงการในครั้งนี้ทางคณะที่ปรึกษาได้นำเสนอรายงานเป็นสองส่วน คือรายงานโครงการวิจัยร่วมเพื่อพัฒนากรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและเศรษฐกิจไทย-จีน โดยเน้นการเชื่อมโยงทางภูมิศาสตร์ (CTC) ซึ่งเป็นรายงานหลัก และรายงานศักยภาพทางเศรษฐกิจของมณฑลจีนตะวันตก ที่เป็นส่วนหนึ่งของรายงานหลัก ซึ่งทีมงานที่ปรึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานทั้งสองส่วนนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีนต่อไป

รศ.ดร วารินทร์ วงศ์หาญเชาว์

ผู้อำนวยการโครงการฯ

กันยายน 2548

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้ทำการศึกษาใคร่ขอแสดงความขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ที่สนับสนุนให้คณะผู้ทำการศึกษาได้มีโอกาสทำงานวิจัยนี้ นอกจากนี้คณะผู้ทำการศึกษาขอแสดงความขอบคุณ ดร.ขจิต จิตตเสวี ที่ได้ให้ความรู้และข้อเสนอแนะทางด้านวิชาการ และคุณนรินทร์น์ เชาว์ทอง ที่ได้ประสานงานวิจัยนี้ ให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อนึ่ง ขอขอบคุณศูนย์แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมจีนของยูนนาน (China Yunnan International Culture Exchange Centre) ที่อำนวยความสะดวก ประสานงาน และให้ข้อชี้แนะที่เป็นประโยชน์ต่อโครงการฯ ตลอดการศึกษาในพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันตกของจีน อันเป็นผลให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สำเร็จไปด้วยดี

รศ.ดร วารินทร์ วงศ์หาญเชาว์ และคณะ
มูลนิธิสถาบันที่ดิน
กันยายน 2548

คณะวิจัย

1. คณะวิจัย คณะวิจัยแบ่งเป็นสามส่วนคือ คณะบริหารงานวิจัย คณะวิจัยฝ่ายไทย และ คณะวิจัยฝ่ายจีน

1.1 คณะบริหารงานวิจัย ประกอบด้วย

1) รศ. ดร. วารินทร์ วงศ์หาญเชาว์	ผู้อำนวยการโครงการร่วมฝ่ายไทย
2) นายโจว หยุนเสียง	ผู้อำนวยการโครงการร่วมฝ่ายจีน
3) นายภวัต ตั้งตรงจิตร	ผู้จัดการโครงการ
4) นางสาวสุภาพรรณ ลีลามเลิศ	เหรัญญิกโครงการ
5) นายอนันท์ ยี่สุดี	เลขานุการโครงการฝ่ายไทย
6) นายเจากัง	เลขานุการโครงการฝ่ายจีน
7) นางสาวหวังจิ้น	ล่ามและผู้ประสานงานฝ่ายจีน

1.2 ทีมวิจัยไทย

1) ทีมพัฒนาการลงทุนด้านเทคโนโลยี	
1.1) รศ. วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน	ผู้อำนวยการโครงการร่วม และ
นักเศรษฐศาสตร์การลงทุน
1.2) นายอนันท์ ยี่สุดี	นักกฎหมายการลงทุน
1.3) นางสาวอวยพร สุธาทองไทย	นักวิจัยผู้ช่วย
1.4) นายวีกิจ พานิชสาส์น	นักวิจัยผู้ช่วย
2) ทีมพัฒนาการค้า	
2.1) อาจารย์อักษรศรี พานิชสาส์น	หัวหน้าทีม และ
นักเศรษฐศาสตร์การพาณิชย์
2.2) นายวิบูลย์ ตั้งกิตติภาภรณ์	นักกฎหมายพาณิชย์
2.3) นางสาวหวังจิ้น	ผู้เชี่ยวชาญด้านกระจายสินค้า
2.4) นางสาวธัญนีย์ สุภานาม	นักวิจัยผู้ช่วย
3) ทีมพัฒนาการท่องเที่ยว	
3.1) นายภวัต ตั้งตรงจิตร	หัวหน้าทีม และ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการลงทุน
การท่องเที่ยว
3.2) นางสาวโม้ ฉุนเอี่ยน	ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว
3.3) นายชฎานันต์ สัตตบุศย์	นักกฎหมายท่องเที่ยว
3.4) นางสาวอรพิน ผลอินทรหอม	นักวิจัยผู้ช่วย

- 4) ทีมพัฒนาด้านอุตสาหกรรม
- 4.1) นายธีรวิทย์ ปางวิรุฬักษ์ หัวหน้าทีม และนักลงทุนอุตสาหกรรม
- 4.2) นางลดาวัลย์ เอกสิทธิชัย นักบริหารการเงิน
- 4.3) นางสาวถนอมขวัญ ฤณ ลำพูน นักบริหารธุรกิจ
- 4.4) นางสาวสุกัญญา ศรีเมือง นักวิจัยผู้ช่วย
- 5) ทีมพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตร
- 2.1) ดร. ประสutti สิทธิสรวง หัวหน้าทีม และนักการเกษตร
- 2.2) รศ.ดร.วารินทร์ วงศ์หาญเขาวี นักเศรษฐศาสตร์การวางแผน
- 2.3) นายสุพจน์ อัมพวานนท์ นักวิจัยผู้ช่วย
- 6) ทีมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 6.1) ดร.โสฬส ศิริไสย หัวหน้าทีม
- 6.2) ดร.พรเลิศ อ่วมพ่วง ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพยากรมนุษย์
- 6.3) นายตรีศุล บำรุงจิตร นักศึกษานิเทศก์
- 6.4) รศ.ดร.วารินทร์ วงศ์หาญเขาวี นักเศรษฐศาสตร์การวางแผน
- 6.5) นายสมัย คำบุญเกิด นักวิจัยผู้ช่วย
- 7) ทีมพัฒนาเทคโนโลยีการคมนาคมขนส่ง (Logistics)
- 7.1) นายวิบูลย์ ตั้งกิตติภาภรณ์ หัวหน้าทีม และนักกฎหมายการคมนาคมขนส่ง
- 7.2) นายสุธรรม มนिला ผู้เชี่ยวชาญโทรคมนาคม
- 7.3) นายศานิตย์ พึ่งอาดัม วิศวกรโครงสร้างการขนส่ง
- 7.4) รศ.ดร.วารินทร์ วงศ์หาญเขาวี นักเศรษฐศาสตร์การวางแผน
- 7.5) นายหลิว จินชิน นักวิจัยผู้ช่วย

1.3 ทีมวิจัยจีน

ทีมวิจัยจีนเป็นทีมที่ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของจีน อาจารย์และเจ้าหน้าที่จากมหาวิทยาลัยยูหนานและศูนย์แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศมณฑลยูนนานมีรายชื่อดังนี้

- 1) นายโจว หยุนเสียง ผู้อำนวยการโครงการร่วม และผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพยากรมนุษย์
- 2) นายหลิว จุ้น ผู้อำนวยการกองเอเชียและแอฟริกา กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประเทศจีน
- 3) รศ.ดร.ฟู หยุนมิน ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์
- 4) นายเชิน ยูนเฟิง ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว
- 5) นายเจา กัง นักวิจัยผู้ช่วย

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

1. ความเป็นมาของโครงการวิจัย

“โครงการวิจัยร่วมเพื่อพัฒนากรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเทคโนโลยีและเศรษฐกิจระหว่างไทย-จีน โดยเน้นตำแหน่งและการเชื่อมโยงทางภูมิศาสตร์” เกิดขึ้นจากข้อตกลงระหว่างนายกรัฐมนตรีไทยกับนายกรัฐมนตรีจีนเพื่อทำเขตการค้าเสรี (Free Trade Area Agreement) และทำกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน ในเรื่องการทำกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน ซึ่งเป็นที่มาของโครงการฯ นั้น นายกรัฐมนตรีไทยได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ไปเจรจากับฝ่ายจีนเพื่อทำกรอบความร่วมมือ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรีของไทยพร้อมกับรองเลขาธิการสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายสมเจตน์ เตระคุพ) ได้ไปพบและลงนามข้อตกลงกับสภาพัฒนาและปฏิรูปของมณฑลยูนนานฝ่ายจีน ที่คุนหมิง เมื่อวันที่ 17-18 มิถุนายน 2546 ซึ่งกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีนนี้เป็นโครงการระดับประเทศของทั้งสองฝ่าย ตามข้อตกลงทางฝ่ายจีนจะต้องจัดตั้งทีมวิจัยขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อทำงานร่วมกับทีมไทย โดยมีผู้อำนวยการวิจัยโครงการของฝ่ายไทยเป็นหัวหน้าทีม และแต่ละฝ่ายจะต้องไปเยือนซึ่งกันและกันสี่ครั้ง และเมื่อสิ้นสุดงานวิจัยนี้แล้ว ข้อเสนอของโครงการวิจัยจะต้องผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีของทั้งสองฝ่ายเพื่อจัดงบประมาณสนับสนุน แต่หลังจากลงนามในข้อตกลงแล้ว ได้มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารภายในของสภาพัฒนาและปฏิรูปของมณฑลยูนนานฝ่ายจีน การจัดตั้งทีมวิจัยฝ่ายจีนจึงไม่มีการสานต่อตามข้อตกลง ปัจจุบันงานวิจัยโครงการฯ เสร็จสิ้นแล้ว แต่ฝ่ายจีนยังอยู่ในขั้นตอนการเสนอจัดตั้งคณะวิจัย ซึ่งถ้าให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างประเทศเดิม จะต้องมีการทำวิจัยระยะ 2 โดยทีมฝ่ายไทย เพื่อโอกาสร่วมในการทำการวิจัยกับทีมวิจัยของจีนที่กำลังจัดตั้งขึ้นมาได้

2. ศักยภาพความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยและจีน

หลังจากจีนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) จะทำให้เศรษฐกิจจีนผสานเข้ากับระบบเศรษฐกิจโลกอย่างเต็มกำลัง และช่วยส่งเสริมสถานะและบทบาทของจีนในเศรษฐกิจโลกและระหว่างประเทศ ขนาดและศักยภาพที่ยิ่งใหญ่ของเศรษฐกิจจีนจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อเศรษฐกิจโลกในอนาคต ก่อให้เกิดทั้งโอกาสการค้าและการลงทุนในตลาดจีนที่กำลังเปิดกว้างขึ้น และมีผลกระทบต่อประเทศอื่นๆ เนื่องจากสมรรถนะด้านการแข่งขันของจีนที่ความได้เปรียบทางด้านแรงงาน และวัตถุดิบ ซึ่งเป็นความกังวลและความท้าทายของหลายประเทศที่เป็นคู่ค้าของจีน

ในส่วนของประเทศไทย ตลาดจีนมีขนาดใหญ่ทั้งในด้านพื้นที่และประชากรซึ่งมีจำนวนถึง 1.3 พันล้านคน มณฑลต่างๆ ของจีนมีปัจจัยแวดล้อมและระดับการพัฒนาเศรษฐกิจแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายมณฑล แต่ละมณฑลมีโครงสร้างการผลิตที่แตกต่างกัน ผู้บริโภคมีกำลังซื้อ และรสนิยมที่หลากหลาย บางมณฑลผลิตสินค้าที่แข่งขันกับประเทศไทย บางมณฑลก็น่าจะเป็นตลาดสำหรับสินค้า/บริการของไทย เพราะมีโครงสร้างการผลิตที่ไม่แข่งขันกับไทยแต่เสริมซึ่งกันและกัน ไทยจึงมีโอกาสที่จะขยายการส่งออกสินค้าและบริการหลายชนิดได้¹

ประเทศไทยมีศักยภาพที่จะเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคอาเซียน เนื่องจากไทยอยู่ใกล้จีนตอนใต้ซึ่งจีนให้ความสำคัญไทยในความร่วมมือเพื่อพัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคทั้งในกรอบ GMS และ ASEAN ตลอดจนความร่วมมือในด้านการค้าและการลงทุนเพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจของจีนกับประเทศในภูมิภาค

อย่างไรก็ตามการพัฒนาความร่วมมือไทย-จีนจะต้องคำนึงถึงประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ได้แก่ พม่า และสปป.ลาว เนื่องจากประเทศจีน-ไทยไม่มีพรมแดนติดต่อกัน การเชื่อมโยงทางด้านการคมนาคม (ถนน เส้นทางรถไฟ) และการพัฒนาด้านพลังงาน (ไฟฟ้า ท่อน้ำมัน เชื้อเพลิง) จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงประเทศเหล่านี้เป็นสำคัญ

3. แนวทางพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน และอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง

แนวทางความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยตอนเหนือ และประเทศจีนตอนใต้และกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงมีหลักการจะต้องสร้างสรรค์การพัฒนาอย่างยั่งยืน และต่อเนื่องเพื่อให้พื้นที่อนุภาคกลุ่มแม่น้ำโขงเป็นดินแดนแห่งสันติเพื่อลดการขัดแย้งและเสี่ยงภัยในการใช้ลำน้ำโขง เพิ่มประสิทธิภาพด้านการแข่งขัน และเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง ในมณฑลยูนนาน ของประเทศจีน พม่า ลาว ไทย เขมร และเวียดนาม

การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistics) หรือระบบลำเลียงขนส่ง ให้การเชื่อมโยงทางภูมิศาสตร์มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ระบบการจัดซื้อที่เป็นห่วงโซ่เชื่อมโยงกัน (Supply Chain) มีประสิทธิภาพทั้งในด้านต้นทุน การจัดซื้อ และการรักษาคุณภาพของที่ลำเลียงขนส่งสิ่งของ (Flow Stocks) จนถึงปลายทางไม่ได้รับความสูญเสีย รวมถึงเรื่องปัจจัย

¹ ที่มา กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ของสถาบัน (Institution Factors) เช่นระบบศุลกากร การตรวจคนเข้าเมือง กฎระเบียบในการขนส่งของแต่ละประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องปรับให้สอดคล้องกันและเอื้ออำนวยให้แก่กัน

4. กรอบการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน ในการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

การพัฒนาความร่วมมือจึงต้องคำนึงถึงการพัฒนาร่วมกับประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เช่น การสร้างฐานการผลิตด้านการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร การลงทุนให้ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ด้านการเพาะปลูกพืชที่สามารถนำมาเป็นวัตถุดิบด้านการผลิต การถ่ายทอดเทคโนโลยีความรู้ด้านการเกษตร การอุตสาหกรรม การบริการ เพื่อสร้างงานและรายได้ของประชากรทั้งสองประเทศและประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง การลดความยากจนและนำมาซึ่งความมั่นคงและมั่งคั่งของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง การให้ความช่วยเหลือทางการศึกษาและสาธารณสุข เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งสามารถลดปัญหาด้านการลักลอบเข้าเมือง การค้าสิ่งผิดกฎหมาย การเชื่อมโยงปัจจัยความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบซึ่งกันและกัน ความร่วมมือระหว่างกลุ่มสมาชิก 4 ประเทศจะนำมาเป็นแนวทางการวางแผนงาน โครงการ และนโยบายด้านการพัฒนาศักยภาพ และปรับปรุงแก้ไข กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคระหว่างรัฐบาลของทั้งสองประเทศกับกลุ่มประเทศอนุภูมิภาค เพื่อนำนโยบายความร่วมมือมาปฏิบัติและเกิดผลขึ้นจริงตามวัตถุประสงค์ความร่วมมือไทย-จีน แนวคิดการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ จะต้องมุ่งเน้นทางด้านการคมนาคมขนส่ง การสื่อสารและสาธารณูปโภคเพื่อรองรับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันของโลกได้ และการจัดการทรัพยากรของทั้งสองประเทศที่สามารถนำมาพัฒนาร่วมกัน และก่อให้เกิดประโยชน์ต่ออนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ภายใต้ความร่วมมือที่มีความเสมอภาค มั่นคง และยั่งยืน

5. ยุทธศาสตร์ร่วมทางการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน และอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

5.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาอนุภาคลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน (Mekong Sustainability Strategy)

ปัญหาข้อขัดแย้งและการกระทบกระทั่งของกลุ่มชนตามแนวตะเข็บระหว่างประเทศในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง รวมถึงปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด ทำให้การพัฒนาพื้นที่ในภูมิภาคนี้ขาดความต่อเนื่อง ไม่เป็นไปอย่างที่ควรจะเป็น ดังนั้นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-จีน และประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงอีก 3 ประเทศ คือ พม่า ลาว เวียดนามนั้น ควรเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการ ยั่งยืน และต่อเนื่อง โดยเน้นการพัฒนา

เรื่องการศึกษา การสาธารณสุข การเกษตร การประมง และทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้เพื่อให้ประชากรของชุมชนในพื้นที่เหล่านี้มีอาชีพ มีรายได้ มีสุขภาพจิต และสังคมที่ดี ปัญหาต่างๆที่จะเกิดขึ้นในภูมิภาคนี้ก็จะลดน้อยลง

5.2 ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการแข่งขัน (Strengthening Competitiveness Strategy)

แนวโน้มของโลกาภิวัตน์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมีความสำคัญต่อการแข่งขันของแต่ละประเทศในเศรษฐกิจโลก กระแสการแข่งขันเสรีทางการค้าและการลงทุนเป็นไปอย่างเข้มข้นและรุนแรงแนวโน้มของเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนไป ภายใต้กรอบของการค้าโลก (WTO) ในยุทธศาสตร์การค้าระหว่างประเทศ เพื่อสร้างรายได้เปรียบในตลาดโลก จึงมีการใช้ทรัพยากรของประเทศในทุกด้านเพื่อเป็นตัวผลักดันความได้เปรียบนี้ การกำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจไทย-จีน และประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคในอนาคต จึงต้องคำนึงถึงอิทธิพลของกระแสการเปิดเสรีทางการค้า (FTA) และการแข่งขันภายใต้กรอบของการค้าโลก (WTO) การกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (จีนตอนใต้ ลาว พม่า ไทย และเวียดนาม) ควรเน้นเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาให้ครบทุกด้าน ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การค้า โลจิสติกส์ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ประเทศในภูมิภาคมีรากฐานทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก สามารถรักษาและขยายฐานด้านเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและเข้าถึงตลาดทั้งในภูมิภาคเอง และตลาดโลกอย่างทั่วถึง และสามารถผลักดันให้กลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคสามารถเผชิญและก้าวเข้าสู่เงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงภูมิภาคและของโลกได้อย่างมั่นคง

5.3 ยุทธศาสตร์สร้างและปรับปรุงโครงสร้างทางกายภาพ (Sino-Thai Spatial Linkage Development Strategy)

อีกหนึ่งยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจไทย-จีน คือ การเชื่อมโยงพื้นที่ภายในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ภายใต้โครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS : Greater Mekong Subregion) ซึ่งการเชื่อมโยงเส้นทางเศรษฐกิจมิได้จำกัดอยู่เฉพาะไทยกับจีนเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการเชื่อมโยงกับประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงทั้งหมด สิ่งจำเป็นที่ต้องมีคือ การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่เส้นทางที่ต้องผ่านในจีนตอนใต้ เมียนมาร์ และลาว คือ มลฑลยูนนาน ในเขตพื้นที่ประเทศจีน รัฐฉาน เชียงตุง ในเขตพื้นที่ประเทศเมียนมาร์ แขวงหลวงน้ำทา แขวงม่อแก้ว แขวงอุดมไซ แขวงไชยบุรีในเขตพื้นที่ประเทศลาว และพื้นที่อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ รวมถึงพื้นที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ พะเยา ในเขตภาคเหนือตอนบนของไทย

6. สาขาความร่วมมือตามแผนยุทธศาสตร์

6.1 ความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เรื่องที่สำคัญ คือเรื่องไบโอ-เทค (Bio-Tech) หรือเทคโนโลยีทางชีวภาพ โดยเป็นความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัยของไทย และของจีน ในการนี้ควรรวมการฝึกอบรมบุคลากรในด้านนี้ด้วย ความร่วมมือที่เกิดขึ้นอาจจะเป็น มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่เชียงใหม่ กับมหาวิทยาลัยยูนนาน นอกจากความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยแล้ว ควรจะมีความร่วมมือจัดตั้งศูนย์วิจัยในเรื่องไบโอ-เทคขึ้น ในเมืองเชียงรุ่ง

6.2 ความร่วมมือทางการเกษตร หลักการความร่วมมือคือควรพัฒนาการเกษตรในสองฟากของแม่น้ำโขงตั้งแต่เมืองเชียงรุ่งลงมาจนถึงเชียงของของไทย พื้นที่นี้ครอบคลุมถึงพื้นที่ในประเทศพม่า ปลายประเทศลาวด้วย ขอบเขตของพื้นที่ประกอบด้วย พื้นที่สิบสองพันนาของมณฑลยูนนาน อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของของไทย พื้นที่ทางฝั่งตะวันออกของถนนสาย แม่สาย-ท่าขี้เหล็ก-เชียงตุง-เมืองยอง-ดอย 240 ถึงฝั่งแม่น้ำโขง และพื้นที่ทางด้านตะวันตกของถนนสายบ่อหาร-เมืองสิงห์-หลวงน้ำทา-ห้วยทราย ถึงฝั่งแม่น้ำโขง การพัฒนาเกษตรนี้พัฒนาโดยใช้หลักบูรณาการ คือมีทั้งพืชหลักที่ส่งเสริม การปศุสัตว์ และการประมงน้ำจืด การจัดการแผนการใช้ที่ดิน (Land-use Plan) การบริหารฟาร์ม เทคโนโลยีการผลิตและการตลาด พืชที่สำคัญในการส่งเสริมคือยาง พืชอาหารสัตว์ พืชเมืองหนาว ปศุสัตว์ที่ส่งเสริมจะเป็นโคเนื้อ ซึ่งมีความต้องการของตลาดในประเทศไทย ประมงที่ส่งเสริมคือ การเพาะเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นอาชีพเสริม ในการพัฒนาการเกษตรนี้ ควรตั้งศูนย์วิจัยการเกษตรขึ้นที่เชียงรุ่ง ภายในศูนย์อาจจะรวมศูนย์วิจัยไบโอ-เทค ที่กล่าวข้างต้นเข้าด้วยกัน นอกจากนี้ควรจะมีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่เชียงรุ่ง ที่เมืองยอง ที่หลวงน้ำทา และที่เชียงราย

6.3 ความร่วมมือทางอุตสาหกรรม มีความสำคัญที่พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง เพราะพื้นที่แถบลุ่มน้ำโขงจะเป็นพื้นที่ปลูกยาง ผลิตภัณฑ์ยางที่สำคัญคงจะเป็นยางล้อยานยนต์ เนื่องจากประเทศจีนมีความต้องการในผลิตภัณฑ์นี้เป็นอย่างมาก เพราะประเทศจีนกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว ชนชั้นกลางได้เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย ความต้องการยานยนต์ก็มีมากเป็นเงาตามตัว ยางรถยนต์มีอายุการใช้งานอย่างจำกัดทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนเป็นครั้งคราว ทำให้การจำหน่ายยางรถยนต์ขยายตัวมากยิ่งขึ้น นอกจากผลิตภัณฑ์ยางอุตสาหกรรมที่อาศัยไบโอเทค (bio-tech) เช่น สมุนไพร ยารักษาโรค เครื่องสำอาง ก็เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความต้องการมากของจีน จีนเป็นตลาดที่ใหญ่เลยต้องการสินค้าเหล่านี้จำนวนมาก ประกอบกับนิคมไฮเทคของมณฑลยูนนานก็มีโรงงานประเภทไบโอเทคมาก ทำให้สามารถสร้างระบบคลัสเตอร์ (Cluster) ทางอุตสาหกรรมและจะช่วยขยายกิจกรรมได้อย่างมาก เกี่ยวกับอุตสาหกรรม

อีกอย่างหนึ่งคือ นิคมไฮเทคของมณฑลยูนนาน จะขยายการสร้างนิคมไฮเทคมายังเชียงใหม่ซึ่งจะทำให้เชียงใหม่มีพื้นที่อุตสาหกรรมมากขึ้น และเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมโดยเฉพาะที่อุตสาหกรรมขนาดกลางและเล็กหรือ SME นั้น ซึ่งที่ความร่วมมือระหว่างไทย – จีน จะต้องพิจารณาคือการตั้งกองทุนร่วมลงทุน (Venture Capital) และสถานบ่มเพาะ (Incubator) ทางอุตสาหกรรมขึ้น

6.4 ความร่วมมือทางด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ควรจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทยและจีนขึ้น คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่ดูแลการท่องเที่ยวทั้งเป็นธุรกิจเข้าประเทศ (Inbound) และออกนอกประเทศ (Outbound) มีการวิจัยวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยวและการตลาดของการท่องเที่ยวในไทยและจีนตลอดทั้งประเทศที่สาม วิจัยวิเคราะห์และอุปสรรคเกี่ยวกับการท่องเที่ยว สร้างมาตรฐานการท่องเที่ยว และรองรับคุณภาพของผู้ประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งสำคัญที่จะส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวมากขึ้น ควรจะมีการพิจารณาเรื่องบัตรผ่านแดน (Border Pass) ให้ผู้ใช้สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของแต่ละประเทศได้ นอกจากนี้ควรให้มีระบบวีซ่าที่ออกแล้วใช้ได้กับประเทศต่างๆ ในแถบลุ่มน้ำโขงได้เลยโดยไม่ต้องเป็นการออกวีซ่าเป็นประเทศประเทศไปดังเช่นที่ปฏิบัติในปัจจุบัน สำหรับการท่องเที่ยวนี้เพื่อพัฒนาจังหวัดเชียงราย ควรให้เชียงรายเป็นศูนย์กลางการบินขนาดเล็ก บินไปยังจุดท่องเที่ยวในเมืองต่างๆ ของพม่า ลาว เวียดนาม และภาคเหนือของไทย

6.5 ความร่วมมือทางระบบโลจิสติกส์ (Logistics) ควรมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลโลจิสติกส์ (Logistics Information Center) ขึ้นที่ศูนย์กระจายสินค้า (Distribution Center) ที่สำคัญ เช่น ที่เชียงรายและเชียงใหม่แล้วต่อระบบข้อมูลทั้งสองจุดที่กรุงเทพฯ และคุณหมิง ศูนย์ข้อมูลนี้จะเป็นที่ติดตามการเคลื่อนไหวของพาหนะการขนส่งสินค้าที่ขนส่งสินค้าและข้อมูลอื่นๆ เกี่ยวกับโลจิสติกส์ ทำให้ระบบโลจิสติกส์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นการลดค่าใช้จ่ายในด้านเวลาและการคงคลัง (Inventory) ของสินค้า

6.6 ความร่วมมือทางด้านส่งเสริมการค้า ควรมีการวางมาตรฐานสินค้าที่สอดคล้องกับระหว่างประเทศไทยจีนและไทย ควรมีการตรวจสอบคุณภาพสินค้านี้โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับทั้งสองฝ่ายเป็นผู้ทำหน้าที่นี้ นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงระเบียบพิธีทางศุลกากรให้สะดวกยิ่งขึ้น ข้อตกลงในเรื่องของเขตการค้าเสรี (FTA) ควรจะมีการขยายขอบเขตมากขึ้นโดยเฉพาะควรรวมเรื่องยางพาราและข้าวสารเข้าในข้อตกลงด้วย

6.7 ความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ บุคคลากรในการจัดการ (Management) บุคคลากรในธุรกิจการท่องเที่ยว และบุคคลากรเกี่ยวกับโลจิสติกส์มีความสำคัญทั้งภาคเหนือของประเทศไทยและมณฑลยูนนานของประเทศจีน จึงควรจัดตั้งศูนย์การศึกษาเน้นหนักวิชาการการท่องเที่ยวและโลจิสติกส์ อาจจะตั้งขึ้นเป็นวิทยาลัยเรียกว่า “วิทยาลัยนานาชาติแม่น้ำโขง” (Mae Kong International University) และเนื่องจากวิทยาลัยนี้เกี่ยวกับแม่น้ำโขงกลับจึงควรจะต้องเน้นวิชาเกี่ยวกับการจัดการน้ำเข้าด้วย มหาวิทยาลัยนี้ควรจัดตั้งขึ้นที่เชียงราย และควรเป็นวิทยาลัยที่ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในไทยและจีน โดยจัดการเรียนการสอนเป็นการร่วมทีมกัน ควรจะมีการทบทวนความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรที่กรมวิเทศน์ทำกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของจีนว่าจะสามารถนำมาปรับปรุงเพื่อพัฒนามนุษย์ทรัพยากรที่จำเป็นในพื้นที่โครงการได้อย่างไร

7. แผนงาน/โครงการ

โครงการ (Project) เพื่อเสริมการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยและประเทศจีนจะต้องคำนึงถึงบริบทความร่วมมือของประเทศไทย และจีนทั้งประเทศทั้งนี้เพื่อให้โครงการและโครงการมีประสิทธิภาพ และสามารถรวมพลัง (Synergy) ร่วมกับโครงการอื่นๆ ของทั้งสองประเทศ โครงการที่เสนอเป็นสิ่งที่เกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ที่ได้กล่าวถึงข้างต้น นอกจากนี้ก็จะมีโครงการที่ต่อเนื่อง (Action Plan) ด้วย โครงการได้แบ่งไปตามแผนงานทั้งหมดมี 3 แผนงาน ตามยุทธศาสตร์ของการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทยและจีนและอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 3 ประการที่กล่าวถึง คือ

7.1 แผนงานและโครงการพัฒนาอนุภูมิภาคภาคลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน เพื่อให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเป็นไปอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง แผนงานนี้ประกอบด้วย

- 1) โครงการจัดตั้งหน่วยงานแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างประเทศของ ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง
- 2) โครงการปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด
- 3) โครงการพัฒนาสุขอนามัยของชุมชน
- 4) โครงการส่งเสริมศาสนิกกิจของชุมชน
- 5) โครงการพัฒนาประเทศสองฝั่งแม่น้ำโขง
- 6) โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยไบโอ-เทค (Bio – Tech) ขึ้นที่เมืองเชียงรุ่ง มณฑลยูน
- 7) โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างร่วม
- 8) โครงการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการ

- 9) โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนานาชาติแม่น้ำโขง (Mae Kong International University) ที่เชียงรุ่ง

7.2 แผนงานและโครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการแข่งขัน ตามยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการแข่งขันของประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง แผนงานนี้ประกอบด้วย

- 1) โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาความร่วมมือระหว่างไทยและจีน
- 2) โครงการจัดตั้งกองทุนร่วมลงทุน (Venture Capital) และศูนย์บ่มเพาะ (Incubator)
- 3) โครงการส่งเสริมการเดินทางเรือในลำน้ำโขง
- 4) โครงการขยายขอบเขตข้อตกลงในเรื่องของเขตการค้าเสรี (FTA)
- 5) โครงการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทยและจีน (Joint Commission for Promotion of Sino – Thai Tourism)
- 6) โครงการทูตกิตติมศักดิ์)
- 7) โครงการหนึ่งวิซ่า สี่ประเทศ (พม่า สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนาม)
- 8) โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถด้านการใช้ภาษาไทย-จีน และการปฏิสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม
- 9) โครงการฝึกอบรมดูงานระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็น
- 10) โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ SME ระหว่างประเทศ

7.3 แผนงานและโครงการสร้างและปรับปรุงโครงสร้างทางกายภาพ ระหว่างไทยและจีน เพื่อรองรับยุทธศาสตร์พัฒนาการเชื่อมโยงเส้นทางภูมิศาสตร์ไทย-จีน และประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ควรมีโครงการ ดังนี้

- 1) โครงการส่งเสริมระบบการบินขนาดเล็ก
- 2) โครงการปรับปรุงถนนสายห้วยโก๋นจังหวัดน่าน เมืองเงิน ปากแบ่ง เมืองไชย บ่อเต็น ประเทศลาว และเมืองบ่อหาร เมืองลา เมืองเชียงรุ่งประเทศจีน
- 3) โครงการปรับปรุงถนนสาย ท่าลี่ จังหวัดเลยประเทศไทย นากะแซ็ง เมืองไชยบุรี เมืองหลวงพระบาง ท่งไห่หิน หนองเฮ็ด (Nong Het) ประเทศลาว เมืองกีซอน (Ky Son) เตียนโจว (Dien Chau) ดันหัว (Thanh Hoa) และฮานอย ประเทศเวียดนาม
- 4) โครงการพัฒนารถไฟสายเด่นชัย – เชียงราย – เชียงของ
- 5) โครงการจัดตั้งสถานีขนส่งสินค้าที่เชียงราย เชียงใหม่ และเด่นชัย
- 6) โครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลโลจิสติกส์ ที่คุณหมิงและเชียงราย

- 7) โครงการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้า ที่คุนหมิงและที่เชียงราย
- 8) โครงการจัดตั้งท่าเรือน้ำลึก ที่บ้านบ่อदान จังหวัดพังงา
- 9) โครงการความร่วมมือกองเรือพาณิชย์นาวิไทย และจีน
- 10) โครงการโรงกลั่นน้ำมันที่ระนอง เด่นชัย เชียงรายและเชียงใหม่
- 11) โครงการพัฒนาระบบน้ำมันเชื้อเพลิง

8. งบประมาณแผนพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย – จีน ในการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

โดยการประมาณการคร่าวๆ จะต้องใช้งบถึง 107,392 ล้านบาท (หนึ่งแสนเจ็ดพันสามร้อยเก้าสิบสองล้านบาท) โดยแบ่งตามยุทธศาสตร์ได้ดังนี้

- 8.1 ยุทธศาสตร์พัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน 14,150 ล้านบาท
- 8.2 ยุทธศาสตร์เพิ่มประสิทธิภาพด้านการแข่งขัน 5,600 ล้านบาท
- 8.3 ยุทธศาสตร์สร้างและปรับปรุงโครงสร้างทางกายภาพ 87,642 ล้านบาท

9. แหล่งทุน

งบประมาณที่ต้องใช้ในการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน และกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง หากไม่รวมงบประมาณของแต่ละประเทศแล้ว จะต้องใช้งบถึง 107,392 ล้านบาท (หนึ่งแสนเจ็ดพันสามร้อยเก้าสิบสองล้านบาท) ภายในระยะเวลา 5 ถึง 10 ปี งบประมาณนี้คงต้องร่วมกันจัดสรรจากงบประมาณของประเทศที่เกี่ยวข้องบางส่วน มาจากภาคเอกชนส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งควรมาจากงบความช่วยเหลือของประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และประเทศในยุโรป และธนาคารพัฒนาเอเชีย เป็นต้น

10. ตารางแสดงงบประมาณ/แหล่งทุน แผนพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย – จีน ในการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

เพื่อให้เป็นไปตามกรอบแนวคิดพัฒนา (Development framework) ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจไทย-จีน และประเทศในกลุ่มลุ่มแม่น้ำโขง ตามยุทธศาสตร์ที่เสนอในกรอบแนวคิดซึ่งได้จัดเป็นหมวดหมู่เป็นโครงการ รวมอยู่ในยุทธศาสตร์ 3 ยุทธศาสตร์ นั้นงบประมาณที่ใช้เพื่อสนองยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ดังกล่าว โดยการประมาณการที่ต้องใช้งบ 107,392 ล้านบาท (หนึ่งแสนเจ็ดพันสามร้อยเก้าสิบสองล้านบาท) โดยแบ่งตามยุทธศาสตร์ได้ดังนี้

ตารางแสดงงบประมาณแผนพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน และในการพัฒนาภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

: ล้านบาท

1. ยุทธศาสตร์พัฒนาภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน	
1.1 แผนงานพัฒนาภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน	
1.1.1 โครงการจัดตั้งหน่วยงานแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างประเทศในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง (ใช้งบประจำ)	-
1.1.2 โครงการปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด (ปีละ 50 ล้านบาท, 5ปี)	250
1.1.3 โครงการพัฒนาสุขอนามัยชุมชน (ปีละ 100 ล้านบาท, 5ปี)	500
1.1.4 โครงการส่งเสริมศาสนิกชุมชน (ปีละ 20 ล้านบาท, 5ปี)	100
1.1.5 โครงการพัฒนาประเทศสองฝั่งแม่น้ำโขง	4,000
1.1.6 โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยไบโอ-เทค (Bio-tech) ที่เมืองเชียงรุ่ง มณฑลยูนนาน	2,000
1.1.7 โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางร่วมที่เมืองเชียงรุ่ง ของจีน หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนบนของไทย หรือทั้งสองประเทศ	2,000
1.1.8 โครงการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการ	300
1.1.9 โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนานาชาติแม่น้ำโขง (Mae Kong International University) ที่เชียงรุ่ง	5,000
รวม	14,150
1. ยุทธศาสตร์เพิ่มประสิทธิภาพด้านการแข่งขัน	
2.1 แผนงานพัฒนาประสิทธิภาพการแข่งขัน	
2.1.1 โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาความร่วมมือระหว่างไทยและจีน (ใช้งบประจำ)	-
2.1.2 โครงการจัดตั้งกองทุนร่วมลงทุน (Venture Capital)	5,000
2.1.3 โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะ (Incubator)	300
2.1.4 โครงการส่งเสริมการเดินทางเรือในลำน้ำโขง (ใช้งบประจำ)	-
2.1.5 โครงการขยายขอบเขตข้อตกลงในเรื่องของเขตการค้าเสรี	

(FTA) ,ใช้งบประจำ	-
2.1.6 โครงการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทยและจีน (ใช้งบประจำ)	-
2.1.7 โครงการทูตกิตติมศักดิ์ (ใช้งบประจำ)	-
2.1.8 โครงการหนึ่งวิซ่า สี่ประเทศ (พม่า สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนาม) ,ใช้งบประจำ	-
2.1.9 โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถด้านการใช้ภาษาไทย-จีน และการปฏิสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม	100
2.1.10 โครงการฝึกอบรมดูงานระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็น	100
2.1.11 โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ SME ระหว่างประเทศ	100
รวม	5,600
3. ยุทธศาสตร์สร้างและปรับปรุงโครงสร้างทางกายภาพ ระหว่างไทยและจีน	
3.1 แผนงานพัฒนาความเชื่อมโยงทางภูมิศาสตร์ระหว่างไทยและจีน	500
3.1.1 โครงการส่งเสริมระบบบินขนาดเล็ก จังหวัดเชียงราย	320
3.1.2 โครงการปรับปรุงถนนห้วยโก๋น-ปากแบ่ง(ประมาณ 40 กิโลเมตร กิโลเมตรละ 8 ล้าน)	50
3.1.3 โครงการปรับปรุงถนนสายท่าลี่-ไชยบุรี-หนองเห็ด-กีซอน-เตียนไซ (ควรเป็นลักษณะศึกษาความเป็นไปได้)	11,766
3.1.4 โครงการพัฒนารถไฟสาย เด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ	900
3.1.5 โครงการจัดตั้งสถานีขนส่งสินค้าที่เชียงราย เชียงใหม่ และเด่นชัย	1,000
3.1.6 โครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลโลจิสติกส์ที่ขุนหมิง และเชียงราย (แห่งละ 500 ล้านบาท)	500
3.1.7 โครงการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าที่ขุนหมิงและที่เชียงราย(ที่ขุนหมิงมีอยู่เดิมแล้วที่หลอซิววัน งบประมาณนี้จึงเกี่ยวเฉพาะที่เชียงราย)	100
3.1.8 โครงการจัดตั้งท่าเรือน้ำลึก ที่ท้ายเหมืองจังหวัดพังงา	2,494
3.1.9 โครงการร่วมมือกองเรือพาณิชย์นาวีไทยและจีน	
3.1.10 โครงการกลั่นน้ำมันที่ระนองและการสร้างคลังน้ำมันที่	

ระนอง-เชียงใหม่	12,789
3.1.11 โครงการพัฒนาท่อและGas	57,223
รวม	87,642
รวมทั้งหมด	107,392

ตารางแสดงแหล่งทุนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-จีน และกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง

: ล้านบาท

	ภาครัฐ	ภาคเอกชน	ภาคองค์กรระหว่างประเทศ	รวม
1. ยุทธศาสตร์พัฒนาอนุภาคุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน				
1.2 แผนงานพัฒนาอนุภาคุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน				
1.2.1 โครงการจัดตั้งหน่วยงานแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างประเทศในอนุภาคุ่มแม่น้ำโขง	(งบประจำ)	-	-	-
1.2.2 โครงการปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด	100	-	150	250
1.2.3 โครงการพัฒนาสุขอนามัยชุมชน	250	-	250	500
1.2.4 โครงการส่งเสริมศาสนิกชุมชน	100	-	-	100
1.2.5 โครงการพัฒนาประเทศสองฝั่งแม่น้ำโขง	2,000	-	2,000	4,000
1.2.6 โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยไบโอเทค (Bio-tech) ที่เมืองเชียงรุ่ง มณฑลยูนนาน	1,000	-	1,000	2,000
1.2.7 โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางร่วมที่เมืองเชียงรุ่ง ของจีน หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนบนของไทย หรือทั้งสองประเทศ				

1.2.8	โครงการจัดทำแผนพัฒนาการ เกษตรแบบบูรณาการ	1,000	-	1,000	2,000
1.2.9	โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัย นานาชาติแม่ น้ำ โขง (MaeKong International University) ที่เชียงใหม่	300	-	-	300
		2,000	-	3,000	5,000
	รวม	6,750	-	7,400	14,150
2.	ยุทธศาสตร์เพิ่มประสิทธิภาพ ด้านการแข่งขัน				
2.1	แผนงานพัฒนาประสิทธิภาพ การแข่งขัน				
2.1.1	โครงการจัดทำแผนยุทธ ศาสตร์พัฒนาความร่วมมือ ระหว่างไทยและจีน (งบประจำ)		-	-	-
2.1.2	โครงการจัดตั้งกองทุนร่วมลง ทุน (Venture Capital)	5,000	-	-	5,000
2.1.3	โครงการศูนย์บ่มเพาะ (Incubator)	100	-	200	300
2.1.4	โครงการส่งเสริมการเดินทาง ในลำน้ำโขง (งบประจำ)		-	-	-
2.1.5	โครงการขยายขอบเขตข้อตกลง ในเรื่องของเขตการค้าเสรี (FTA)		-	-	-
2.1.6	โครงการจัดตั้งคณะกรรมการ ส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่าง ไทยและจีน (งบประจำ)		-	-	-
2.1.7	โครงการทูตกิตติมศักดิ์ (งบประจำ)		-	-	-
2.1.8	โครงการหนึ่งวิซ่า สี่ประเทศ (พม่า สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนาม)		-	-	-

2.1.9	โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถด้านการใช้ภาษาไทย-จีน และการปฏิสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม	(งบประจำ)	-	-	-
2.1.10	โครงการฝึกอบรมดูงานระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็น	100	-	-	100
2.1.11	โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ SME ระหว่างประเทศ	100	-	-	100
		100	-	-	100
	รวม	5,400	-	200	5,600
3.	ยุทธศาสตร์พัฒนาความเชื่อมโยงทางภูมิศาสตร์ระหว่างไทยและจีน				
3.1	แผนงานพัฒนาความเชื่อมโยงทางภูมิศาสตร์ระหว่างไทยและจีน				
3.1.1	โครงการส่งเสริมระบบบินขนาดเล็ก จังหวัดเชียงราย	(งบประจำ)	-	-	-
3.1.2	โครงการปรับปรุงถนนห้วยโก๋น-ปากแบ่ง	200	-	300	500
3.1.3	โครงการปรับปรุงถนนสายท่าลี่-ไชยบุรี-หนองเห็ด-กิซอน-เตียนโขง (ควรเป็นลักษณะศึกษาความเป็นไปได้)	220	-	100	320
3.1.4	โครงการพัฒนาทางรถไฟสายเด่นชัย-เชียงราย	-	-	50	50
3.1.5	โครงการจัดตั้งสถานีขนส่งสินค้าที่เชียงราย เชียงใหม่ และเด่นชัย	5,766	-	6,000	11,766
3.1.6	โครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลโลจิสติกส์		-	-	

สตีกส์ที่คูนหมิง และเชียงราย	900			900
3.1.7 โครงการจัดตั้งศูนย์กระจาย สินค้าที่คูนหมิงและที่เชียงราย	500	500	-	1,000
3.1.8 ศึกษาความเป็นไปได้โครง การจัดตั้งท่าเรือน้ำลึก จังหวัด พังงา	500	-	-	500
3.1.9 โครงการร่วมมือกองเรือ พาณิชย์นาวีไทยและจีน	50	-	50	100
3.1.10 โครงการกลั่นน้ำมันที่ระนอง และการสร้างคลังน้ำมันที่ ระนอง-เชียงรายและเชียงใหม่	1,294	-	1,200	2,494
3.1.11 โครงการพัฒนาท่อและGas	-	12,789	-	12,789
รวม	27,223	-	30,000	57,223
	36,153	13,289	37,700	87,642
รวมทั้งหมด	48,343	13,789	45,300	107,392